

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZÉCHENYI-UTCZA 45. — WAGNER ÉS SZELÉNYI NYOMDA.
A LAP MEGJELEN MINDEN SZERDÁN ES SZOMBATON.

Felelős szerkesztő:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2-50 frt. Negyedévre 1-25 frt.
Egyes szám ára 7 kr.

A Kossuth-szobor elsikasztása.

Miskolcz város még ekkoráig az egyetlen város az országban, mely hazánk megváltójának: *Kossuth Lajosnak* szobrot emelt. Mi tehát hazafiúi érzelmeinknek, a kegyeletnek látható jelét napról napra szemlélhetjük.

Ámde Miskolcz város és Borsodvármegye közönsége meghozta áldozatát arra a szoborra is, melyet Budapesten, az ország szívében szándékoztak feállítani és így előttünk sem közönyös, vajjon mi történik a *negyedfélszáz ezer* forinttal?

Megdöbbenéssel halljuk a hirt, hogy Kossuth Lajos szobrát *nem fogják feállítani*. Hihetetlennek már semmi gyalázatosság nem hihetetlen ezekben a szomorú napokban, de ez az egy oly égbekiáltó, hogy alig merjük leírni.

Tudják olvasóink, hogy a nemzet filéreiből nem sok idő alatt mintegy negyedfélszáz ezer forint gyűlt össze arra a célra, hogy a minden idők és nemzetek leghatalmasabb alakjának, a magyar nemzet édesapjának, *szobrot* állítsanak az ország szívében, a fővárosban. Talán emlékeznek arra is, hogy a múlt év őszén a szoborbizottság elég csufosan megugrott elvállalt kötelezettségétől és a további teendőkre nézve a főváros vette át a feállítandó szobor ügyét.

Most ismét tovább haladtak egy lépéssel, vagy nem is lépéssel, hanem mértfölddel a hitványság lejtőjén. Ennek a nagy nemzeti kérdésnek megoldásánál előtolnak egy „képzőművészeti bizottság”-nak nevezett paprikajancsit, a mely kimondja, hogy Kossuthnak a begyűlt pénzből — *mauzoleumot* kell állítani.

Ugyan ugy-e? Hát *mauzoleumot*? És *nem szobrot*? Miért nem egy kis sírkövecskét valahol valamelyik ország-széki temető árkában, olyan helyen, a hol azt könnyebben benyelheti a föld, könnyebben belepheti a moha?! Hát ki bizta meg azzal ezt a tisztelt bizottságot, hogy átváltoztassa a nyilvános szobrot egy titkos mauzoleummá. A nemzet, a mely filléreit összeadta, semmi esetre sem. Másnak pedig ehez joga nincs.

Igenis, illenek, hogy Budapest, mely Kossuth Lajosnak köszönheti, hogy főváros, országgyűlési székhely lett, a mely tehát neki köszönheti fejlődésének alapját, hogy e főváros saját költségén, haláljának kifejezésékepen a kerepesi temetőben olyan Kossuth-mauzoleumot

építtessen, a mely méltó pantheonja legyen a haza- és szabadságszeretet apostolának és mártírjának. De ez ország népe Kossuth Lajos *szobrát* óhajtott és óhajta most is az ország szívének kellő közepén.

Hagyják hát el a hülyeségig menő lojalitást! Egy nemzet közérzete és halála nem arra való, hogy holmi képzőművészeti bizottságocskák arczul verjék.

Ismételjük, a nemzet kívánsága az, hogy Kossuth Lajosnak *szobra* legyen, ezt pedig nem szabad kijátszani. Tessék tudomásul venni, hogy Kossuth Lajos emléke szentség, a melyet nem szabad megsérteni, bárhogy is kívánná *tíz*, vagy akár *száz* kisebb méretű szobrocska, vagy nagyobb méretű gipszfigura.

(a. e.)

Miért fizessünk nagyobb kvótát?

Nem hinné az ember, hogy mily agyafurt az osztrák sógor. Mi mindentől nem kovácsol érvet ellenünk — a maga hasznára.

Szerinte azért fizessünk nagyobb kvótát, mert Magyarország az utolsó évtizedben hatalmas lendületnek indult, szóval: meggazdagodott annyira, hogy jóval sulyosabb adóterhet megbír, mint Ausztria.

Magyarországon a fogyasztási adó esztendőnként vagy huszonnyolcz millió forinttal többet jövedelmez, mint odaát.

Ez az igaz, de miért jövedelmez többet?

Nem a nagyobb fogyasztás miatt, hanem azért, mert *nálunk a fogyasztási adó sokkal sulyosabb, mint Ausztriában*. A kenyér, hus, bor, kávé, cukor és egyéb fogyasztási czikkek annyira meg vannak adóztatva, hogy a szegény ember alig bírja megfizetni. Egy kisebb család vagy 60 frtot fizet évenként csak fogyasztási adóban az államnak. Ehhez járulnak még: a kereseti adó, a pótagók, az utadó, a párbér stb.

És az osztrákok mégis azt állítják, hogy Magyarország föllendült. De mennyire. Igazán szánalom nézni. A szegényebb néposztálynak már kenyérré se jut s ha meg akar élni, ki kell vándorolnia Amerikába, a hol nemcsak a maga, de az itthon éhező családja számára is megkeresheti a kenyeret.

Nálunk — a napszámos kivételével — mindenki fizet kereseti adót. Hát Ausztriában fizetnek-e?

Dehogyan fizetnek. Ott ismerik a *létminimumot*.

A létminimum ugyanis az az összeg, a mely társadalmi viszonyaink között nélkülözhetetlen szükséges ahhoz, hogy a gazdálkodó személyiség emberhez méltóan élhessen.

Ausztriában 600 frtban állapították meg a létminimumot, azaz: a kinek 600 frtnál nincs nagyobb jövedelme, az nem fizet egy fillér kereseti adót sem. A pótagó is jóval kisebb.

A ki Ausztriában élt egy ideig, jól tudja, hogy ott könnyebb az életfenn-tartás, mert olcsóbb az élelmezés, mint nálunk a Kanaánban. S természetes is, mivel kisebb a fogyasztási adó.

Igaz ugyan, hogy az osztrák kormány is megkísérelte már a fogyasztási adókat emelni, de kísérlete a képviselők népszerűsége hajótörést szenvedett. Ugy okoskodtak, ha már fokozottab jövedelemre van szüksége az államháztartásnak, hát ott vannak a jó magyarok, sarczolják meg őket nagyobb kvótával s ismét helyreáll a megbillent egyensúly.

Bilinski, a volt osztrák pénzügyminiszter, azzal akarta rábíri a képviselőházat a javaslat elfogadására, hogy életbeléptetésével kilátásba helyezte az állami tisztviselők fizetésének fölemelését. Ez odaát hatalmas érv, mert az osztrák nép szereti képviselőit.

Ám az osztrák képviselőket még ez a kilátásba helyezett meglepetés sem győzte meg arról, hogy ideje immár a sulyosabb fogyasztási adók elfogadásával újabb terheket rakni a nép nyakára. Meg is buktatták a javaslatot. És ime, mi történt nemrég?

Bilinskit Kaizl pénzügyminiszter váltotta fel s ő a fogyasztási adók sulyosbitása nélkül is *fölemelte a tisztviselők fizetését*. Nemcsak, hogy meg nem terhelte a tizenkét milliónyi többet kiadással az adózó népet, de sőt, — miként a Fremdenblatt-ban olvassuk — még többlet is van az állampénztárban.

Ime tehát a végső eredmény:

Ausztriában 600 frtig nem fizet senki egyenes adót, kevésbé sulyos a pótagók terhe és kisebb a fogyasztási adó, mint nálunk, a tetejébe még tizenkét millió forinttal is megterhelték újabban államháztartásukat s mégis van többletük.

Ilyen rendezett pénzügyi viszonyok között és oly kevés megterhelés nélkül élnek odaát s mégis azt kívánják tőlünk, hogy nagyobb kvótát fizessünk. Kétségkívül *azt a tizenkét milliót rajtunk akarják megvenni.*

Hát ezért fizessünk mi nagyobb kvótát?

És Bánffy titokban már *megegyezett* Thunnal *Magyarország bérére*, de az éber ellenzék majd kizavarja a budavári rókát odujából.

Elég volt már a Bánffy-uralomból. Eddig és ne tovább!

Karcolatok.

— A t. Házból. —

Budapest, 1897. okt. 10.

Alelnök lemondás, alelnök választás, éves interpellációk megválaszolása, csöndesség, nyugalom — ez a képviselőház egész munkaprogramja. De nem is érdemes, hogy valamirevaló dologgal foglalkoztassa Bánffy a képviselőházat; hisz annyit dolgozott már szegény Bánffy, hogy igazán ráfér, hogy a mikor az egész országot izgalomban tartják a legkülönbözőbb politikai kérdések, selyem hálósapkáját fülére huzva, akár szundikalhasson is, — hisz olyan szép foglalkozás az a miniszterelnökség s a levegő is olyan csendes — a folyosón!

*

Épen ezért igazán nem volt lojális Széll Kálmántól, hogy egy bécsi sürgönyvel zavarta meg Bánffy nyugalomát a szombati ülésen. Azért, hogy a Thun nagyságos ur az osztrák képviselőház „képtelenségéről“ küld információt, vagy épen csekély 50 %-os kvóta iránti óhaját közli, — igazán oly csekélységek, melyekért egy jónevelésű magyar miniszterelnököt felzavarni, különösen akkor, a midőn jól tudja Széll ur, hogy Bánffy ugy is csak a bécsi szél fujdogalási irányában halad, — legalább is „illojális!“

*

TÁRCZA.

Bánatoson kint jártam . . .

*Bánatoson kint jártam az este,
Sárgára volt a fák lombja festve,
Lombok között hűs fuvalom szárnya
Ütközött meg kis patak habjába.*

*Az őszi nap épen lemenőben
Busan jár a szétszakadt felhőben,
Aranyat szór halovány sugára
Háztetőkre, kék hegyek ormára.*

*Lassan-lassan kibomlik a fátyol
Az éjszaka fekete hajából,
Hol az apró csillag lángok, mintegy
Drága kövek gyanánt tündököltek.*

*Semmi zaj az alsó erdőségben . . .
Kedvem telik e mély csendességben,
Ima a csend, az erdő az oltár,
Itt imádkozz, ha nem imádkoztál.*

*Érzései igaz áhitatnak
Egyedül a természetbe laknak,
S isten lelke szól hozzád a csendben,
Földi nyelvnél százszor ékeesebben.*

*Itt tanul meg, e földön szeretni
Csak annyi, mint üdvözülve lenni,
S hogy a fény, mit szív szíved cserél fel,
Bátran fölér minden dicsőséggel.*

Különben az a szél okozta, hogy a szombati ülésen egy kis vihar volt s talán ennek tulajdonítható, hogy Polónyi és Horánszky „viharainak“ hátat fordítva Bánffy, annak a bizonyos „bécsi szélnek“ jegyében mondta, hogy semmiféle bővebb felvilágosítással nem hajlandó szolgálni a kiegyezés ügyének titkos mikéntjéről, — lévén a kiegyezéshez nem az országnak, hanem egyes egyedül csak neki köze.

Félő, hogy az a bizonyos „szél“ fogja őt még elfujni pozíciójából.

Ellenzéki.

Egy állami gyár vezérügynöksége.

(Mely osztrák czikkeket árusít.)

A Molnárok Lapja közli a következő figyelemreméltó sorokat:

Elöttem fekszik a m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének árjegyzéke, a magyar címer és szent koronával ellátva, valamint egy szintén koronás pecséttel, melyben a következő felirat látható: „a m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyárainak Igazgatósága.“ Ezen pecsétforma nyomás az árjegyzék czimlapján legalább is azon benyomást teszi a szemlélőre, hogy a nevezett igazgatóság ezen árjegyzéket ismeri és helyben hagyta.

Nézem az árjegyzékben előforduló czikkeket és legnagyobb megütközésemre azt látom, hogy abban nemcsak a fentnevezett gyárakban készített tárgyak vannak felsorolva és ábrázolva, hanem gazdasági czikkeket, mint szíjak, ponyvák, zsákok, stb. is, de ezenkívül látok az árjegyzékben *ekéket, vetőgépeket és boronákat* is, melyek a gazdaságban a legtöbbet szükségeltető gépek és konstátalom, hogy ezen nevezett tárgyak két csehországi gyárosnak gyártmányai.

Hogy ezen feltevésben nem tévedek, bizonyítja a szintén előttem fekvő két csehországi gyárosnak árjegyzéke, melyekben az ábra, a gép elnevezése, súlya és ára *teljesen megegyezik* a máv. gépgyára vezérügynökségének árjegyzékében foglaltakkal.

Tudtommal a m. kir. államvasutak gépgyárának intenciója, midőn gőzmozgonyo-

kat és gőzcséplőgépeket kezdett gyártani, az volt, hogy *meggátolja* és feleslegessé tegye a külföldről *beimportált gépeknek lehetőségét*, illetőleg szükségességét, indokolván ezt azzal, hogy a hazai gyárak ezen czikkeken nem bírnak eleget tenni a folyton növekvő szükségletnek. Hogy azóta a máv. gépgyára által készített gőzmozgonyok és gőzcséplőgépek nemcsak a külföldi, hanem a hazai gyáraknak is sok tekintetben hátrányára vannak, ezt szintén sokan vitatták, de milyen jogcímen árusít a nevezett társaság, a mely egy egész különálló részvénytársaságot képez, a m. kir. *államvasutak czégére* alatt gazdasági czikkeket és *csehországi gazdasági gépeket*, valóban nem tudom.

Nem hinném, hogy a bekezdésben említett pecsét a máv. Igazgatósága tudtával jött az árjegyzékre, mert hihetetlen előttem, hogy annak tudta és beleegyezésével odaadná czégét csehországi gépek, mint saját gyártmányának elárúsítására.

Ha pedig tudta és beleegyezése nélkül történtek ezen visszaélések, akkor joggal követelheti minden magyar állampolgár, hogy ezen arczulesapása a gazdaságközönség jóhiszeműségének a legszigorubbán megtoroltassék, mert egy, az említett feliratokkal eliatott árjegyzékben nem képzelhet senki más gyártmányt, főleg ha az egy a m. kir. államvasutak gépgyára igazgatóságának pecsétjével vannak ellátva, mint a m. kir. államvasutak gépgyárának gyártmányait.

Mindezekből eléggé kitünik és bárki meggyőződést szerezhet magának, hogy a m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége *Raudnitzból származó ekéket és Brandeishből származó vetőgépeket szállít*, tehát *elősegíti ezen czikkeket Csehországból való behozatalát és versenyt csinál a hazai gyáraknak.*

Ez nézetem szerint nem felel meg egy állami intézmény intenciójának, mert ez visszaélés a jóhiszemű és hazafias gazdaságközönség bizalmával.

(Hs.)

*S tanul meg azt, hogy a földi élet
Rögös útján egy kötelességed:
Hogyha látsz a szenvedőknél könyvet,
Szíved sugja, hogy azt letöröljed.*

Novák Sándor.

Hat érdemes tanulni...!?)

Irta: Frank Zoltán.

Abban az időben, mikor még nagyítóüveggel sem lehetett volna bajuszomnak még csak tövét is felfedezni, mikor az emberi ábrázat csinosításának szépművészeti bajnokai — a borbélylegények — „szabad a bajuszt megkenni?“ szavukért rendszeren 20 kr. borraalót kaptak tőlem: kaján irigység fogott el, valahányszor elmentem egy-egy kavéház fényesen tiszta ablakai alatt.

Irigyeltem azt a mély tudományt és szereztem rettentő ügyességet, mit úgy hinak . . . *karambol!*

De hiába! mint afféle diákembernek kevés volt az . . . *apropénzem!*

Kérem! a szó teljes értelmében méltóztassék venni a dolgot, nem a fejemben, hanem a zsebemben volt kevés.

No mondok, komám, mihelyt álláshoz és keresethez jutsz, az lesz az első dolgod, megtanulni . . . *karambolázn!*

Micsoda gyönyörűség lesz az, ha egy-egy magasabb társadalmi állásu urat, irigy ve-

*) Mutatvány szerzőnek sajtó alatt levő könyvéből Szerk.

télytársad, vagy haragos ellenfeledet, legalább ott jól . . . megverheted.

Aztán — végre is, tanultál sokat — hogy kevés maradt meg belőle, az nem a te hibád, oka a rossz rendszer, stb. efféle, már most belekerülsz az *életbe, társaságba* s midőn épenséggel semmi okosságról sem lesz szó, minő nagy ostobaság lesz az nálad, hogy felszólítva, kénytelen lész azt mondani:

— *Bocsánat, nem tudok karambolázn!*

— *Nem! . . . Hát „mit“ tud?*

Hát nem lesz az rémséges szegyen?

„Mit“ is lehetne „még mást“ is tudni, midőn ezt „kell“ tudni abban a pillanatban.

No, ha „kell“ tudni, hát „megtanulok!“ Így monologizáltam magamban s el lett határozva, hogy tanulni fogok.

De mikor hire ment, hogy karambol-tanulásban utazom, mintha a fekete halált nordtam volna magammal, úgy szökdöstek tőlem.

A kaszinó pinczérje el volt foglalva, ennek ez, annak amaz volt a dolga.

Hát lökdöstem jobbra, balra, a hogy jött.

Néha akadt aztán egy-egy jólelkű „kibiczem“, a ki szólótanulmányaimban jószándéku tanácsokkal szolgált.

De ha lökéseim folytán nékem szánt jelzőimmal folyton változtam volna, kérem, azóta az „*egész állatvilág*“ személyesítője volnék, nem hagyva ki a szamarat se.

No, de a dolog haladt; persze, hogy bajjal, de a tudományt nem is mérhetik ingyen.

Uti levelek.

A délbajor tóvidék a rómaiak alatt. Starnbergi tó. Possenhofen.

Dél-Bajorországot az allgäni és bajor-alpok északi lejtőin gyönyörű tóvidékekkel áldotta meg a természet. E tavak öt csoportba sorozhatók: „Chiem-See“, a „Tegern-See“, s a „Walchen-See“ csoportja; továbbá a Füssen körül fekvő apróbb tavak (köztük „Schwanstein“, mellette a királyi kastélyok végett látogatott „Neuschwanstein“ és „Hohenschwangau“ községek) végül két nagy tó: az „Ammer-See“ és „Starnberger-See“. Legsűrűbben keresik fel a két legnagyobbat, a Chiem- és „Starnbergi tavat; az előbbi leginkább ama félig kész, pazar fényvel berendezett királyipalota megbámulása végett, a melyről előbbi levelemben szólottam; az utóbbit pedig a partjain köröskörül fekvő községek pompás nyaralóiért és az ezekből látható gyönyörű panorámákért. Ezen tavak vidéke — mondhatni az egész délbajor föld — pompás, egészséges dombvidék, keresztülszelve az említett alp-hegyláncz vízlevezetőivel, a melyek (az Inn, Isar, Lech stb.) mind északra, a Dunába lejtének.

Már a rómaiak is felismerték e kellemes vidék előnyeit és hatalmukba kerítvén, a Lajtha-hegység és az Inn között a Dunáig „Noricum“, az Inn és a briganti tó (Boden-tó) s Helvetia közt a Dunáig pedig „Vindelicia“ provinciát kerekítették ki, hatalmas gyarmatvárosok alapításával igyekezvén uralmukat állandósítani.

E városok legtöbbje a légiók táborhelye és az ókori kereskedelem gőczpontjai lévén, legsűrűbben épültek a Danubius folyam, mint a római és germán sphära határa (Terminus Germaniae et Romani Imperii) mellett. Így „Vindoboná“-tól nyugatra a nagyszámu végvárak (castra) közt „Lentia“ (Linz), „Batava-Castra“ (Passau), „Regina-Castra“ vagy „Reginum“ (Regensburg) voltak a nevezetesebb helyek. E mellett azonban a mellékfolyók mellett is keletkeztek hatalmas városok. Az említett „Juvavia“ vagy „Juvavum“ (Salzburg) Noricumnak, „Augusta Vindelicorum“ (Augsburg) pedig a „Licus“ (Lech) és „Vindo“ (Werbach).

Az első tapasztalásom az volt, hogy a zsebem folyton a semmiségi átfuró érzetében való öntudatra vergődésben leledzik. Vagyis: „deficitben“ van.

Hja! a passzió pénzbe kerül.

Egy szép napon beállit a mosóném s azt mondja:

— Elhoztam a ruháit, ifju uram, de én többet nem mosok rá!

Hiába minden kapacztálás. Nem és nem! Egyszer csak az a hir volt elterjedve a városban, miszerint én . . . *nem ismerem a . . . szappant!*

Kutattam a dolgot, hát kisült, hogy a volt mosóném szapultatlan nyelvvel szapult meg ilyen alaposan. Már most mit csináljak én egy szapultatlan nyelvű vén asszonnyal, ki még hozzá mosóné.

Miután én kissé hájas ember vagyok, a billiard-tanulás rendesen úgy megizzasztott, hogy, bár két gallért és két pár kézelőt vettem minden nap, arra mégis egy kis háj is izzadt.

Hát persze, hogy nehezen ment a mosás. De hát miért nem szólt? Hogy felmondott, üsse kő! De, hogy én szappant nem használok!

Hát már a tanulás jóhírembe is kerül! Minden mosásra két kiló szappant ajánlottam fel pótlékul és még sem kapok azóta mosónét.

A legillatosabbakat használom magam. Folyton arról beszélék, a postán már ezideig

A közép-bajorországi tóvidéken csak kevés, jelentéktelenebb koloniát alapítottak; az „Isarus“ (Isar) és „Ambra“ (Amper) folyók vidékét, úgy látszik, meghagyták az „Isarci“ és „Sedes Bajorum“ számára.

Mindkét tartományt, főleg kelet-nyugoti irányban, római utak hálózták be, a melyek a Duna mellékfolyóin állandó hidak építését tették szükségessé. A két provincia határát képező „Acnus“ (Inn) folyón az „alsó-híd“ (Aeni pont inferior) vezette át azt a fővonalat, a mely Augusta Vindelicorum és Juvavia között Germániától Pannonia felé szolgálta a közlekedést és a kelet-nyugoti szárazföldi kereskedelmet.

A Starnberger-Bahn Gauting állomásától nem messze, Buchendorf helység mellett láthatók azok a földsánczok (Bieber-schanze), a melyek az itt még jól fölismerhető római kőút védelmére szolgáltak a benszülött öslakók esetleges támadásai ellen. Ugyancsak innen egy félórányira van az a rizs-malom, melyben született volna állítólag Nagy Károly. Tovább haladva, vonatunk erős lejtéssel — közben szép kilátást nyújtva a tóra és a távoli alpokra — siet céljához, Starnbergbe.

A „Starnbergi tó“ (tulajdonkép Würmsee) a tenger fölött 586 méter magasan fekvő, hosszukás alaku vízgyűjtője a Münchentől délre eső dombvidéknek. Hossza 21 km., míg szélessége 5 km. Partját köröskörül enyhe emelkedésű halmok szegik; e halmok lejtőin vannak sorban ama festői fekvésű helységek, szebbnél-szebb kilátással a tóra és alpokra.

A nyugoti parton erdős dombok tövében fehérlenek „Possenhofen“ község apró házikói; míg a hercegi kastély angol parkja a tó széléig rug festői facsoportjaival. E parkból csaknem az egész tó környéke belátható. Átellenben keletre látszik „Berg“ tornyos királyi kastélya, melynek egyik termében volt II. Lajos király kiterítve. Lent a tó partján vezet az ut ahhoz a helyhez, a hol a király Dr. Gudden orvossal együtt a tóba vetette magát 1886. június 13-án. Luitpold regensherceg 1892-ben emléket állítottatott ide: márványtalapzaton syenit-oszlopot, kereszttel és örök mécsesrel. A

keleti parton délre, Leoni község közelében, „Rottmannshöhe“ terraszos vendéglője a legszebb kilátást nyújtja. Tovább „Allmannshausen“ irányában van a tó legnagyobb mélysége (114 méter). Következik „Ambach“, pompás facsoportok közül kinyuló hegyes tornyával. Itt építettett villát és műtermet a 80-as években Benczúr Gyula, a ki akkor a müncheni fesztészeti akadémia tanára volt.

(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

— **Hermann Ottó Mező-Kövesden.** Hermann Ottó még e hó folyamán hosszabb tartózkodásra a matyó élet tanulmányozása végett Mező-Kövesdre érkezik.

— **Lelekészválasztás.** A geleji ev. ref. egyházban vasárnap ment végbe a lelekészválasztás. Az egyházmegye részéről a választás vezetésére **Makláró Károly** papi és **Molnár Bertalan** világi tanácsbírók küldettek ki. Az első szavazás alkalmával senki sem nyert általános többséget. **Szabó Endre** vattai, **Kenyeresy Károly** berzéki és **Bárony György** szalontai lelekészek között oszlott meg. A második szavazásnál **Szabó Endre** és **Kenyeresy Károly** viaskodtak egymással, a győztes **Kenyeresy Károly** berzéki lelekész, **Kenyeresy György** városunk polgárának derék fia lett. Az egyház híveinek dicséretére megemlítjük, hogy korteskedés nem történt.

— **Fényes esküvő** volt a napokban Tisza-Tarjánban. Bikfalvi **Kovács Domokos** kerületi állami állatorvos esküdött örök hűséget Lipovnoki **Lipovniczky Ilona** urhölgynek, **Lipovniczky Gyula** urad, tisztartó szép és műveltekkü leányának. Zavartalan boldogságot kívánunk a megkötött frigyhez!

— **Hymen.** **Klein Emil** helybeli törekvő és fiatal kereskedő, **Klein Gáspár** köztisztviselőben álló bórkereskedő fia, eljegyezte **Weinberger Lipót** tekintélyes kereskedő kedves és szép leányát, **Malvinkát** Tápió-Györgyeről. — A szerelem szötte szép frigyvet tartós és zavartalan boldogság koszorúzza!

75 szappan-árjegyzéket s 39 doboz szappant kaptam s vannak még most is, a kik elhiszik, hogy én nem ismerem a . . . *szappant*.

No, de végre is nem lövöm e miatt főbe magam!

Tanultam továbbra is. Egy este a kaszinóban fogtam egy jámbor áldozatot. Miután tudtam, hogy nálamnál is roszabban játszik, hát jobbra-balra nagy animóval lökdöstem a dákóval a golyókat.

Egészen biztosra vettem, hogy „megverem!“ És tetszik tudni, mi az énnekem egy „billiard partit“ megnyerni? Hát annyi, mint egy vén leánynak a vőlegény, szenvedélyes tarokkistának a „*pagát ultimó*“ fogás. Börziánernek 100.000 frt és szegény embernek 400 frt nyérése az osztályorsjátékon. Mondjak még többet? Azt hiszem, elég! Nekihevülve, egyszer csak egy remek „*falsot*“ fogok.

Brr! Ropp!

A golyó tovaperdült s majd sóbálványnyá lettem, a posztó . . . *kiszakadt!*

— Öt frt, mondja a szolgál.

— Tanuló-pénz! — szól az egyik kibic.

— Pardon . . . ! — szólok én, mert a nagyszerű falssal egyuttal a hátam mögött kártyázó urak egyikét koppantottam főbe.

S miután ő azt nem hallá, a válasz az, hogy: „*paraszt!*“

Már mint én! Én . . . ki az első emberpartól, Ádám és Évától származom, hogy én vagyok „*paraszt!*“

Hát van-e több őse valakinek e vilagon? Méregbe jöttem, az arczomba szaladt a vér, szemem káprázott, nem tudtam, mit teszek! . . .

Pofon ütöttem.

A kaszinóból . . . kigolyóztak.

Az a bizonyos ur kihivott.

A párbaj megtörtént és úgy feltrancsiroztak, mint egy töltött csirkét.

Nyolcz hétig feküdtem az ágyat, s az angyalokat láttam már-már színről-szinre.

Mikor felgyógyultam, először párbajért becsuktak, másodsor a patikáros és a doktorok is megegzekváltak.

Az anyám megsiratott, az apám kitagadott, azt mondván, hogy ő ilyen könnyelmű firmát nem ismer fiának.

Igazsága van; az öreg csak 60.000 frtos birtokot vert el.

S végül: *miután a hajlasi vinczellérképés borásszat, borkóstolás és fogyasztás tanának vagyok s. tanára*, irigyeim rámfogják, hogy tudomány-buvárlatom már az orromon is virít, feljelentettek a miniszternek, a ki is . . . *főlfüggesztett*.

S így legislegvégül, az én tudomány-szomjam nem csak pénzbe, jó hírembe, hanem talán állásomba is kerül; már most t. olvasóim mondják meg:!

Hát érdemes ambiciózus embernek lenni?!
Hát érdemes tanulni?!

— **Eljegyzés.** *Juhász* Béla miskolci posta- és tavidatiszt f. hó 9-én tartotta eljegyzését *Bene* Ida kisasszonnyal, *Bene* Lajos emódi jegyző kedves leányával.

— **Gépkezelők vizsgálója.** F. hó 23-án megtartatik a m. kir. államvasutak helybeli műhelyében a gépkezelők és kazánfűtők vizsgálója. A vizsgáznai kívánók teljesen felszerelt kérvényeiket az államépítészeti hivatal főnökéhez a vizsga napjáig terjeszthetik be.

— **A kedvezményes vasuti jegyek.** A M. Á. V. igazgatósága figyelmébe ajánlja a kedvezményes utazásra jogosítottaknak, hogy az ez évre kiadott féláru vasutjegy váltására jogosító arczképes évi igazolványok az 1899. évre leendő érvényesítése végett már október 1-től kezdve beküldendők; azon jogosultak pedig, kik ez évben ily igazolvány birtokában nem voltak, de ilyet maguk részére a jövő évre váltani kívánnak, annak kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az érvényesítendő igazolványok legnagyobb részének beküldése és az új igazolványok kiállításának kérelmezése az év utolsó hónapjára maradjon, a munkatorlódásnak és az ebből származó késedelmeknek elejét veendő, figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy saját érdekükben cselekedjenek, ha az érvényesítés kieszközölése vagy az új igazolvány megszerzése iránt igazolványaik, illetve arczképeik és kezelési illeték fejében személyenként egy korona készpénznek csatolása mellett, az előirt módon egy koronás bélyeggel ellátott folyamodvánnyal hivatali felsőbbségükhöz, — illetve a jogosult nyugdíjasok szabályszerűen igazolt s ugyancsak egy koronás bélyeggel ellátott folyamodvánnyal közvetlenül a magyar kir. államvasutak igazgatóságához már most folyamodnak, mely felkérte egyúttal a hivatali főnökségeket, hogy az érvényesítés és az új igazolványok kiállítását kérelmezők igazolványait, illetve arczképeit a kezelési illetékek és a folyamodókról két példányban szerkesztendő névjegyzékkel együtt, a teendőkhöz lehető megosztása szempontjából az igazgatósághoz minél előbb beküldeni sziveskedjenek. Ez alkalommal közöljük egyúttal, hogy az igazolvány határozmányainak 17. pontjában foglaltakhoz képest azon idő alatt, míg az érvényesítés végett beküldött igazolványok ott kezeltetnek, azok birtokosai részére előre nem látott utazásokra bélyegtelen folyamodvány alapján, melyben az, hogy az illető folyamodó igazolványa érvényesítés végett be van küldve, a hivatali főnök által igazolandó féláru menetjeggyel egyszeri utazásra szóló igazolványok fognak úgy az igazgatóság, mint az egyidejűleg utasított üzletvezetőségek által kiállítatni, megjegyezvén, hogy azok részére, kik a fent közölt esetben egyszeri utazásra szóló igazolvány kiállítását kérelmezni elmulasztanak, a rendes menetdíj megfizetése esetén menetdíjvisszatérítések semmi körülmények között sem fognak engedélyeztetni.

— **Kamarai ülés.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara 1898. évi október hó 14-én (pénteken) délután 3 órakor, emeleti nagytermében közös ülést tart. — Napirend: Elnöki előterjesztések. — Irodai jelentés. — Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a kamara által kért gőzgépkezelő és kazánfűtő tanfolyam felállítására tárgyában. — M. kir. pénzügyminiszter ur leirata a központi szövetkezetek üzletrezeinek jegyzése tárgyában. — Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata nyilvános ünnepek alkalmával a nemzeti lobogó kitűzésére nézve. — Ugyanazon miniszter urnak leirata, melyben Borsodvármegye módosított kéményseprő ipari szabályrendeletére véleményt kér. — Ugyanazon miniszter urnak leirata a tudakozódó intézménynek a kamarával kapcsolatban való szervezése tárgyában. — Ugyanazon miniszter urnak leirata Borsodvármegyében a házalókereskedés gyakorlatára alkotott szabályrendelet véleményezése tárgyában. — A nagyváradai társkamara javaslata a kamarai illeté-

kek portómentes szállítására nézve. — Az aradi társkamara javaslata a vasárnap munkaszünetnek a dohánytözsdekre való kiterjesztése tárgyában. — A győri társkamara javaslata a mértékhitelítő hivatalok visszaéléseinek megakadályozására. — A szegedi társkamara javaslata a közigazgatási irodalom fejlesztésére. — A nagyváradai társkamara javaslata a denaturált szesznek a fűszer- és vegyeskereskedésekben való elárusíthatása tárgyában. — Sugár Ignác kamarai h. titkár folyamodványa tanulmányi segély folyósítása tárgyában. — Dunay Sándor és Omajsz János felső ker. iskolai tanárok kérvénye tanulmányi segély folyósítása tárgyában. Az osztrák-magyar bank miskolci fiókintézetének átíratra váltóbírák kijelölése iránt.

— **A miskolci cipészek szakegylete** f. hó 16-án, vasárnap, a Seper-szálloda nagytermében szavalat- és világpostával egybe kötött jótékony célú, zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyjegy 60 kr., családjegy 1 frt 20 kr., karzat 30 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Viszlai J., Sikorszky Gy. és Steig Béla üzleteiben. A rendezőség mindent elkövet, hogy kellemes estét szerezzen a közönségnek.

— **Erzsébet királyné szobrára** a polgármester által kibocsájtott iveken újabb adakoztak: Ág. evang. nőegylet 5 frt, özv. Haba Józsefné 1 frt, a ref. főgimnázium tanári kara 5 frt, a gimnáziumi ifjuság 30 frt 92 kr., az ügyvédi kamara gyűjtőívén: Kovács Lajos 5 frt, Orosz Viktor 5 frt, Lengyel Lajos, dr. Molnár Gyula, Jesze István, dr. Nagy Péter, dr. Frankfurter Sándor, dr. Neuman Bertalan, Mikuleczky István, dr. Klein Ignác, dr. Ferbstein József, dr. Komos Géza, dr. Kürcz Jakab, dr. Gencsi Soma, Petro József, dr. Holländer Gusztáv, Szabó József, dr. Robiczek Adolf 2—2 frtjával, Fodor Pál, dr. Hebron József, Laurencz Ferencz, Vadnay József, dr. Vajda Adolf, Bodnár Dániel, Kiss Lajos, Majzler Job, Szabó Gábor, Szarka János, egy olvashatlan! — 1 frtjával, összesen 53 frt, csizmadia ipartársulat 5 frt, a hitelintézet gyűjtőívén: a hitelintézet 50 frt. Lichtenstein József, dr. Szabó Gyula 10—10 frtjával; Kohn Gábor, Lázár Miksa 5—5 frtjával; Popper Károly 3 frt; Fischer Lajos, Kühne Andor, Schlick Gyula 2—2 frtjával; összesen 89 frt, a ref. főleánynevelde ivén Tóth Pálné 2 frt, Scholcz Józsefné, Regéczi Margit, Regéczi Ilona, Seltenreich Emma, Torkos Etelka, Petignat Ferenczné, Kenyeresi Mariska, Balló Adél, Torkos Gizella, 1—1 frtjával; az I. osztály 6 frt 55 kr., II. osztály 12 frt 95 kr., III. osztály 8 frt 65 kr., IV. osztály 8 frt 45 kr.; összesen 47 frt 60 kr.; az érseki leánynevelde gyűjtőívén: az irgalmas nővérek 3 frt, Sterbeczki Irma, Lubi Margit, Hegedüs Juliska, Pichler Anna 1—1 frtjával; Horváth Valéria 4 frt, a nővédek 31 frt 04 kr.; a városi tisztikar ivén: Soltész Nagy Kálmán 10 frt, Pallaghy Béla, Diószeghy György, Lukács Béla 5—5 frtjával; Kóris Kálmán, Adler Károly, Szombati László, Marton Andor 2—2 frtjával; Szűcs Sándor, Berner Antal, Horváth Károly, Pogány Bertalan, Pásztor Zoltán, Nagy Gyula, Steinfeld László, Mildner Géza, Haas Soma, Kazay József, 1—1 frtjával; Héthy Ferencz 50 kr., Gotthilf Dávid 30 kr.; összesen 43 frt 80 kr.; a m. kir. pénzügyigazgatóság ivén: dr. Hirsch Károly 10 frt, Hubay József, Munkácsi Emil 3—3 frtjával; Pehovics Ágoston 2 frt, Berner Géza, Tschürch Aurél, Szentmiklósy Ödön, Edelényi Árpád, dr. Lipovniczky István, Lehota Elemér, Szentimrey Andor, Rácz Endre, Szentiványi Árpád, Eötvös József, Halász Antal, Asztalos Lajos, Steinhauer Ferencz, Nyíry Alajos, Murgács Emil 1—1 frtjával; Sajher Sándor, Skorunka János 50—50 krjával; összesen 34 frt. Összes adomány 817 frt 04 kr. Miskolczon, 1898. október hó 9-én. *Soltész*, polgármester.

— **Konkurrenzia.** A „Borsodmegyei Lapok” és „B. M. Közöny” legutóbbi számaiban egy téves információ alapján

reklámzikk jelent meg, a mely nem egyébről szól, minthogy a „Wagner és Szelényi” cég könyvmda-műintézetét, valamint a *Ferencai B.* könyvmdáját *Márkus* Dezső fiatal, törekvő ember vette át. Ezáltal sokan tévutra vezettek, a mennyiben azt hitték, hogy a „Wagner és Szelényi”-féle könyvnyomdáról van szó, holott *Márkus* Dezső csupán egy lithograph-sajtót s néhány ahhoz való követ vásárolt meg nevezett cégtől, — és nem a könyvnyomdát.

— **Ló- és szarvasmarha-díjazás.** A borsodmegyei gazdasági egyesület által kitűzött ló- és szarvasmarha-díjazások Miskolcz város és járása területére e hó 8-án tartattak meg Miskolczon. Jelen voltak *Szathmáry* Király Pál bizottsági elnök, b. *Vay* Elemér főispán, *Buthy* Lajos, központi főszolgabíró, *Dianovszky* Ede, *Munk* Soma, *Kovács* Domokos kir. állami állatorvos, *Netter* Kálmán járási állatorvos, *Vértessy* Tivadar titkár, mint bíráló bizottsági tagok. A díjazásra a kiscgazdák és nagytenyésztők részéről elővezettetett 20 drb ló és 15 drb szarvasmarha, melyeket a bizottság alaposan megvizsgálván, a díjakat és okleveleket a következőképp osztotta ki: A) Lovaknál. Első díjat (30 korona) *Tóth* József sajó-kereszturi gazda, a második díjat (20 korona) *Vadnay* Sámuel sajó-kereszturi gazda, a harmadik díjat (15 korona) *Kós* Sámuel sajó kereszturi gazda nyerte meg. B) Három—négy éves csikóknál. Első díjat *Kós* Sámuel (Sajó-Keresztur), második díjat *Szabó* János (Szirma), harmadik díjat *Paksi* Miklós (Ládháza) vitte el. C) Méncsikókért: Oklevelet kaptak: *Negyessy* Dániel (Kis-Tokaj), *Szabó* János (Szirma). D) Szarvasmarhánál: Első díj nem adatott ki, a másodikikat *Horkay* Lajos (Zsolca), vitte el; oklevelet nyertek: *Munk* Soma (Alsó-Zolca) és *Tóth* Pál (P.-Simárd).

Arverezési hirdetés. Ezennel közhírré tétetik miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó kézbesíthetlen és fölös szállítmányoknak nyilvános elárverezése a Miskolcz gömőri p. u. állomásunkon lévő teheráru raktárban 1898-ik október hó 25-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezenel meghívatik.

Az igazgatóság.

— **Kiváló finom apró thea-sütemény,** egy kilogram 2 frt, egy finom puha magyórá-torta 50 kr., egy kilogram francia praliné (töltött csokoládé bonbon) 2 frt a *Megay* Róbert cukrászdájában Miskolczon.

Elveszett Vasárnap, f. hó 9-én reggel 5—6 óra között a Korona-szállótól a Gömőri pályaudvarig menet közben a kocsiól egy fekete kezi bőrönd iratokkal kiesett. Megtaláló kéri a bőröndöt e lap kiadóhivatalában kézbesíteni, hol illő jutalomban részesül.

VIDÉKI HIREK.

— **Tenyészállat díjazás** és dicséző oklevél kiosztás volt f. hó 5-én Mező-Kövesden. *Szathmáry* Királyi Pál a bíráló bizottság elnöke, *Vétesy* Tivadar kíséretében Mező-Kövesden a kiállított anyakanczák, kanczacsikók állományát tekintette meg. A kiállított anyag határozottan nagyon szépnek volt mondható. Többeket meg is jutalmaztak. Így Mező-Kövesdről *Pethő* Máttyás Józsefet az I. díj, vagyis 30 koronával egy sárga anyakanczáért, *Vincze* György szomolyai bírót és *Olajos* Lajos keresztési gazdát. A három éves kanczacsikók közt legszebb volt az *Olasz* János borsod-ivánkai bírót. Szarvasmarhákat alig állítottak ki s így a díjak nem voltak kiadhatók.

— **Gyilkosság.** *Farkas* János alsó-zsolcazi jómódu gazdaemberről volt mint cseléd egy 20 éves legény: *Jenei* Mihály és egy 14 éves suhancz: *Dudás* István. Vasárnap *Jenei* ittasan ment be az istállóba, a

hol Dudás feküdt, elővette pisztolyát és tréfából így szólt:

— No, most agyonlőlek!

A pisztoly azonban meglevén töltve, elszült s a szerencsétlen 14 éves Dudás István holtan rogyott össze. Azonnal meghalt. A gyilkost elfogták.

Színház, irodalom, művészet.

Színház.

Október 7-én Géczy Istvánnak, a miskolczi közönség előtt már tavalyról ismert „*Ördög mátkája*” című népszínműve került előadásra leszállított helyárrakkal, telt, helyesebben zsufolt ház előtt. Hét óra felé már minden jegy elkelt s igen sokan kénytelenek voltak lemondani erről az élvezetes estéről. Mert az volt; azzá tette a kitűnő előadás. Az előadók kedvtelt játéka méltán kiérdemelte a közönség tapsait. *Gazdy* Aranka Annája, *Staud* Vernes Juditja és *Tomcsányi* Rózsika Boriczája egyike volt a legjobb alakításoknak, habár *Gazdy* Aranka Anna szerepében takarékosabban is bánhatott volna szemforgatásaival és fejcskékjének hátraszegző mozdulataival. — *Tomcsányi* kedves kis Boricza volt és *Staud* kedvvel előadott szép énekszámait is megtették a hatást, úgy, hogy a második felvonásban például meg is kellett azokat ismételnie. — *Nagy* Vilmának szívesen elengedte volna a közönség Sári sokszor izléstelen és túlságba vitt sikoltozásait. Egyébiránt a férfi szereplők is legnagyobb gonddal látták el szerepüket. *Szepessy* Gusztáv jól alakított Botár Mártonjának, *Kozma* István kitűnően játszott Pál Miklósának felemlítése után *Szathmárynak* csak azt ajánlhatjuk, hogy kár volt híres Firtos Estánnak már alapjában izléstelen szerepét oly túlzásba vinnie, hogy a nagy igyekezetben még a nadrágja is elszakadt a térdén. Szóval a közönség mulatott és ha lehet és szabad a karzat után indulni (az előadás végén erősen „*hogy volt*”-ozott is) az „*Ördög mátkája*” még többször lesz félaras kasszadarab.

Szombat, október 8. Premiér volt. Bisson és Hennequin 3 felvonásos bohózata „*Ujfundlandi*” (la terre neuve) került színre, nem egészen telt ház előtt — azonban a legkitűnőbb előadásban. Valamennyi szereplő igazán excelált, de maga a darab is — leszámítva természetesen a néhol fölösleges izléstelenséget, mint például, a midőn Toutain Jorge (*Szepessi*) földővel és párnával „felszerelve” jelenik meg a színen, vagy akkor, midőn Clemence (*Tomcsányi* Rózsika) a színészet iránti nagy buzgóság jelenetében kékre zöldre verdesi tagjait a többszöri „halálkísérletek” alkalmával — egyike a jobb alapeszméjű francia bohózatoknak. A társszerzőknek egyedüli céljuk volt a nézők megnevetetése és ezt alaposan el is érték. Már maga a darab eszméje is nevetető és hozzá még eredeti is. Bruniquel Fortuné képviselő (*Mátrai*) a vele már 22 év óta házasságban élő nejét, Carolint (*Nagy* Vilma), a kitől egy csinos lánya is van, Cecil (*Mátrai*) — az egész 22 év alatt rutel csalja. Szeretőket tartott. Legujabbi szerelmese, Angelina, a Folies Borgere primadonája (*Gazdy* Aranka), kit ő protegált és a ki képviselő kedvese protekcióját húga, Clemence (*Tomcsányi* Rózsika) számára is ki akarja kérni. Azonban miniszteri tárczára lévén kilátása, mint ilyen már szákítani akar eddigi életével, de mert maga ákaratnélküli férfi, oly vót szeretne, a ki szigorúságával ki tudná őt rántani a coquottok köréből, mint a hogyan az új fundlandi kutya kiszabadítja az eltévedt utasokat a havasokat járó hóviharokból. Talál is ilyen vót titkárában, Corbinet Octavban (*Palágyi* Lajos), ki azzal kezd meg a „mentést”, hogy a Bruniquelhez épen látogatába jövő Angeliná-

val való szakítását parancsolja meg leendő apósának. Azonban Bruniquel erre nem képes, szakítási kísérlete délutáni látogatása alkalmával sem sikerül, sőt Angelinához való vonzódása annyira fokozódik, hogy már-már egy kis palota megvételébe is beugrik. Veje látva a sikertelenséget, hogy eredményhez jusson, maga udvarol Angelinának és ebben 20.000 frank kíséretében annyira viszi, hogy a primadonna ki is utasítja házából Bruniquelt. De midőn így célját elérte Corbinet s menekülni akarna Angelina kelepcczéből, rajta veszt. Az előhívott rendőr bekíséri, majd midőn szabadon bocsáttatik, visszamegy leendő apósához s megtudnak mindent, annak felesége is válni akar, a mit azonban csak a miniszterelnök telephonirozása gátol, melyben Bruniquelt a földművelésügyi tárczával kínálta meg, a mire Bruniquelné megbékül s minden rendben van.

Tehát maga a darab — mint a rövid tartalomból is kitűnik — elég kellemes kompozíció és ezt az előadók kifogástalan, élvezetes játéka teljes érvényre is juttatta. *Gazdy* Aranka (Angelina) élethű alakításban mutatta be a könnyűvérű párisi chansonetet. Többször ki is tapsolták. A kik művészetétől megtagadták a reális alapot (sokától hallottam ilyen nyilatkozatot), bizonyára nem „tapasztaltak” még eredetben egy igazi chansonetet, a mi nélkül pedig szólni sem lehet e részben. — Zajos sikert aratott *Tomcsányi* Rózsika is (Clemence). A színészkolai növendéket igazán kiváló alakítással játszotta és pikáns énekszámait, melyeknél izléses fodros alsóruháiról mindenkit meggyőzött, többször kellett megismételnie. *Mátrayné* kedves kis Ceál volt és *Nagy* Vilmával (Carolin) is megvolt elégedve a közönség, a miből része jutott *Mikey* Rózsikának (Marietta komorna is. *Sarlayné* helyes szobacizicus volt. *Mátray* Bruniquel Fortuneja kiváló alakítás volt és sokoldalú tehetségét méltán honorálta a közönség elismerésével, a mi *Szepessynek* (Tontain George) is szólt. *Mátray* (Labermol rendőr) utólerhellen játéka egész este zajos éljenzésben tartotta a közönséget. Végre *Palágyiról* kell megemlékeznünk. Valójában, tehetséges oldaláról ez estén mutatta be magát a közönségnek, ami szolgáljon hasznos utmutással arra, hogy az ilyen komolyabb szerepekre igen hivatott legyen. Szóval a közönség jól mulatott és a társulat legsikerültebb estéi közé számíthatja a mait.

Vasárnap, október 9. Bisson és Hennequin „*Ujfundlandi*”-ja került színre másodszer, telt ház előtt, a szombatihoz hasonló jó elődással. A darab és szereplők játéka édeméről a szombati előadás alkalmával foglalkozván, ez alkalommal csupán azt jegyezzük meg, hogy kár volt Clemence jóízű francziásan-pikáns szerepét oly újabb betéttel megtoldani — még a karzat kedveért is, mely a francia sikamlós pikantéria hátrányára közönséges hétköznapi drasticitással lesz, a mihez hasonlóan kikerülő a jó izlés és talán a szoliditás tekintetében a helyi hírlapi vonatkozás is.

Hétfőn, október hó 10-én. Csepreghy Ferencz 3 felv. kitűnő népszínműve: „A piros bugyellárás” adatott leszállított helyárrakkal telt ház előtt. Magát a darabot már igen jól ismeri a miskolczi közönség, így hát csak az előadásról szólunk, a mely igazán jó volt. *Palágyi* (Török Mihály bíró) tehetségének újabb jó oldalával ismertette meg a miskolczi közönséget. Méltó partnere volt *Staud* Margit (Zsófi, a felesége), kit szép játékáért nyílt színen is többször kitapsoltak. Énekszámait is meg kellett ismételnie. *Ebergényiné* (Kender Julis) jól töltötte be kis szerepét és *Tomcsányi* Rózsika (Menczi) aranyos kis parasztleány volt; *Nagy* Vilmán (Susák Kata, kártyavetőnő) is meglátzott az igyekezet. A férfiszereplőkről is csak jót mondhatunk, *Haday* kivételével, ki fizetése felvétele után kellemes foglalkozásnak tartja Csillag Pál huszárörmester szerepe helyett elzónázni. Szerepét *Könyves* töltötte be, néha

e népszínműbe nem is illő gavalléros eleganciával, azonban mindvégig a legnagyobb igyekezettel, a mi végre is, tekintve, hogy a szerepcsere közel az előadás megkezdése előtt történt, csak megdicsérendő. Könyvest *Palágyi* (Török Mihály) helyettesítette igazán dicséretre méltó kitüntetéssel; *Szepessy* kitűnő káplár volt, *Sarlay* Pennás jegyzőjén és *Mátray* Hájas ispánján — mely alakítások igazán eredeti, komikus-érről tanuskodnak — a közönség mindvégig jól mulatott. Osztokodott e dicsőségben *Kozma* István is. Énekszámait többször nyílt színen is megtapsolták. A többi szereplőkről is csak elismeréssel szólhatunk buzgóságukért.

Mikulás.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Mátray, mint tánczmester.** Ha valaki nem tudná, hogy kiről zeng az ének, annak úgy sub bundam megsughatjuk, hogy egy modern tánczmesterről, a kinek a neve *Mátray* ugyan, de foglalkozására nézve sem nem gépgyáros, még csak nem is országgyűlési képviselő, hanem — *színész*. Komikus a legjavából!

Ugy esett a dolog, hogy eme jeles színészünk tehetségének újabb tanujelét adta tegnap délelőtt, nem a színpadon ugyan, hanem csak a színház-ajtók előtt s nem tulzunk, ha azt mondjuk, hogy csaknem annyi közönség bámulta meg, mint szombaton az „*Uj Fundlandi*” Bruniquelében.

A bámulat tárgya nem vala egyéb, mint egy *eleven kutya*, melyet a jeles komikus — *tánczoltatott*.

Az apró-cseprő népség ujjongva mulatott e nyilvános előadáson s nem is hiányzott semmi egyéb, hogy az összhang teljes legyen, csupán egy — *zenekar*. Hjah, az idők változnak!

— **A melltü.** Egy ismert párisi író meginterpelláltak barátai, hogy miért visel egy sou-t (a francia krajczár) a melltüjében. Az író a következő jóízű történetkével felelt:

— Egy barátunk adósom volt nyolczszáz frank erejéig. A mikor meghalt, kiírták a csődöt s a hitelezők követeléseinek egy százalékát kapták csak vissza. Én is jelentkeztem a nyolczszáz frankomért, s ekkor az ügyvéd így szólt:

— Ön nyolczszáz frankot követel. Tehát kap nyolcz frankot. Ellenben költségek címén ebből le kell vonnunk 7 frank 95 centimeot, marad öt centime. Egy sou, a melyet ezennel át is adok önnek . . .

Át is adta. Melltüit csináltattam belőle. Nekem nyolczszáz frankomba került a sou . . .

— **A második halott.** A doktor ur némi cinizmussal szól a társaságban:

— Ma temettem el praxisom második halottját . . .

Egy hölgy megjegyzi:

— Hát csak két páciense volt összesen? . . .

— **Rettenetes boszu.** Olaszországban értének a boszuhoz. Legalább a következő eset ezt bizonyítja. Cadorin, egy ifju kereskedő a Trevizó mellett lévő Preganziolba vetődött üzleti ügyekben. Nagyon kis ideig volt a falucskában, de azért alkalma volt arra, hogy a postamesterrel, Lorenzonnal, a ki hajdan iskolatársa volt, összezőrdüljön. Boszut lihegve hagyta oda a postahivatalt. És a bosszuról nem mondott le. Pokoli ötlete támadt. Olyan kis falucskában, mint a milyen Preganziol, nagyon kevés dolga van a postamesternek, azért a postamester egyszersmind a levélhordói hivatást is teljesíti. És erre alapította Cadorin a boszuját. Különböző napokon minden postával legalább száz levelet küldött Preganziolba s ezeket a leveleket szegény Lorenzonnak kellett elvinnie a czimzetteknek abba a faluba, a melynek házai és kunyhói roppant nagy távolságokban fekszenek egymástól. Mon-

dani sem kell talán, hogy az utak nem valami jók Preganziolban s a helyzetet még súlyosabbá tette az a körülmény, hogy Lorenzonak reumás volt a lába. Tíz nap alatt legalább 4500 levelet küldött Trevizóból. Preganziolnak nyolcszáz lakosa van. Hogy Cadorin a bosszuját lehetőleg alaposan végrehajtsa, egyszerűen megszerezte az anyakönyvi névlajtsromot. A falu minden lakója kapott egy sereg levelet s a csecsemők is átlag tíz-tizenöt levelet kaptak. A dolog különös örömet okozott a kincstárnak, a postaigazgatóság nem tudta felfogni, hogyan növekedhetett meg Preganziol postaforgalma olyan hirtelen. Cadorin pedig, a mikor boszuvágya végre ki volt elégitve s mintán már megelégette a markába nevetést, egy kis utógondolat mégis átvezgett a lelkén, valami olyasféle, hogy: Édes a boszu, de — drága.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Junónak. Micsoda poézis! Ez a verse még sokkal jobban magán viseli az elhamarkodottság bélyegét, mint a többi. Ime egy szak belőle:

„Madarak is elköltöztek,
Melegebb vidékre tértek
S hó telepszik nemsokára
A természet *virányira!*“

Szóval, Ön szerint a természet virányira esik a hó. Szerintünk nem. Engedje meg, kedves Junó, ha bátrak vagyunk kinyilatkoztatni, hogy ezt a versét sem közöljük.

M. B. Levél ment. Szíves üdvözet.

Elköltözött . . . A két utolsó szak kissé döcög, ha időnk lesz, talán átjavítjuk.

Művész gyerek. Minden jó verset és minden jó prózát szívesen közlünk. Beküldheti levélben is, ha pedig nem kerül nagy fáradságába, úgy személyesen is ellátogathat szerkesztőségünkbe.

U—ssy Zs—d. A figura sikerült, a vers kevésbé. Közlésre nem adjuk ugyan, de megmutatjuk az illetőnek!

Vasárnap. Csak átdolgozással adhatjuk. Jó lenne, ha előbb önmaga simítana rajta. Fáradjon be a kéziratért.

Novák S. A közlendők sorába tettük. Várjuk az excentrikus históriákat is.

Tapló. Az egyik idejét multa. Eltettük adandó alkalomra. A másik nem közölhető.

Flótiás. A lapot rendesen küldjük, de ugylátszik, elfogyott a bélyeg abban a barbár országban, mert még semmi információt nem kaptunk. Vagy anynyira gyönyörűsége ott a katonaelet? Üdvözet!

Szép Ilonka. Hát megunta már a régi nevet, *kis kiváncsi?* Nem sikerült a turpisság, mert észrevettük! Látja, látja, hiába akarta, még sem sikerült az intrika. Jobb is ez így! Ha őszinte lesz, akkor részletesen felelünk kérdéseire.

Narcis. Furesa kérdés, hogy juthat ilyen az eszébe! Csak nem gondolja, hogy mi levegővel élünk? Ugy látszik, nagyon szellemes akart lenni, de nem sült el!

Árverési hirdetmény.

Miskolcz város területén a sorompóknál szedhető köveztvámszedési jog, továbbá a város tulajdonához tartozó, vásári illeték, állás és helypénzszedési jog bérletére vonatkozólag árverés hirdettetik.

A bérleti idő tartama 1899. évi január 1-től, 1903. évi április 14-éig terjedő időszak.

Kikiáltási ár a jelenlegi évi bérösszeg és pedig a köveztvámnál 23.652 frt; a vásári illeték és helypénznél 18.000 frt.

Ajánlat tehető együttesen egy ajánlatban, de külön-külön mindkét jogra, vagy külön-külön ajánlatban egyik, vagy másik jogra. Az árverési feltételek szerint felszerelt és a kikiáltási összeg 10 százalékaival ellátott zárajánlatok, a november hó 10. napján d. e. 10. órakor tartandó árverés megkezdéséig az alólírt polgármesterhez adandók be.

Az árverési feltételek, a díj-szabályzat, a közigazgatási irodában megtekinthetők.

Megjegyeztetik, miszerint Miskolcz város területén öt országos, tizenkét havi és kilencvennégy heti vásár tartatik, és hogy a

város élénk kereskedelmi és üzleti forgalommal bír.

Miskolczon, 1898. október 5-én.

Soltész Nagy Kálmán,
kir. tan. polgármester.

Nyilttér. *)

Mi alulírottak ezennel kijelentjük, hogy a Fodor-Markó-ügy mai napon békés uton elintéztetett.

Miskolcz, 1898. október hó 9-én.

Dr. Singer Henrik. Dr. Sidlauer Ármán.
Dr. Kazai Mór. Dr. Weisz Géza.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. — Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva, Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől ment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos aczélből és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál BUDAPEST,
V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Tervpályázati hirdetmény.

A Borsod-miskolczi Hitelbank részvénytársaság Miskolczon, Széchenyi-utca 75. sz. a. fekvő telkén egyemeletes banképületet szándékozik emelni.

Az építkezési tervekre és költségvetésre

ezennel pályázatot hirdet.

Kivántatik homlokzat, földszinti és emeleti alaprajz, keresztmetszet és a helyi árakra alapított részletes költségvetés.

A jellegével s zárt borítékban a tervező nevével ellátandó tervek és fenti kiegészítő részei folyó 1898. évi december hó 15. napjának déli 12 órájáig

alólírt bankhoz küldendők.

A beérkezett munkálatok közül a bank igazgatósága szabadon választhat. A neki megfelelőt **600 koronával díjazza**, a melyért azon munkálat a bank korlátlan tulajdonává lesz és a bank jogosult annak alapján a tervező külön díjazása nélkül építeni. Az el nem fogadott művekért díj nem jár.

A tervkészítéshez vázlatrajz és a kivántak leírása a jelentkezőnek megküldetik.

Miskolcz, 1898. október 10.

A borsod-miskolczi Hitelbank.

Lichtenstein László

vas és vasárú-üzlete Miskolcz.

Megrendeléseket elfogad elsőminőségű legjutányosabb

Porosz-salon és Salgótarjáni kőszénre

nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva.

Alapítva: 1873.

Kitüntetve:

a debreczeni orsz. tanszer-kiállításon
és az 1896. ezredéves orsz. kiállításon.

A MAGYAR NŐ

szellemében, hanem alakjának fejlődésében is **kecsesebben van fejlődve.**

Ezt továbbra is megtartanunk csak úgy sikerül, ha ismert cégtől jószabású fűzőt (miedert) veszünk.

A mely czikkben, hogy a régi jó hírnevem továbbra is csak fokozhassam, van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses figyelmébe ajánlani óriási fűző gyári raktáramat, a mely hozzám való bizalommal, úgy mint eddig, ezután sem fogok visszaélni.

Dús raktár: mindennemű zerge-, glâce- és szarvashör-kezttyűkből hölgyek, urak és gyermekek számára; továbbá mindenféle külföldi pipere- és illatszerek, nemkülönben férfi-ingek, gallérok, kézelők, mindig a legdivatosabb *nyakkendők, harisngák, zsebkendők, nadrágtartók, esőernyők* stb. divatczikkekből. Szpecialista orthopediai betegápolási czikkekből, a leghíresebb tanárok előírása szerint.

Fűzők és kezttyük tisztításai elfogadtatnak, valami nt *mérték szerint* készítettnek. Becces pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel:

KÁLNAI LIPÓT, kezttyü- és fűzőgyára
MISKOLCZ és DEBRECZEN.

Pinczemester, a mely bornagykereskedők-nél működött, szerény feltételek mellett alkalmazást keres.

Kerestetik magas árak mellett megvételre a hetvenes években forgalomban volt használt, avagy használatlan királyfejes magyar postabélyeg.

Egy magyar és németajku családnál lakás és teljes ellátás szerény feltételek mellett kapható.

Öt kötetből álló postabélyeg album 250 frtért eladó.

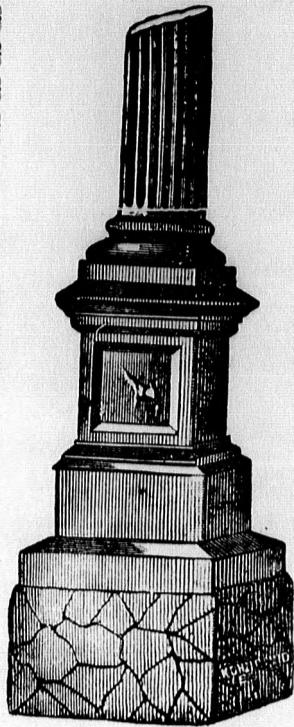
Olesón, jól és pontosan készít női öltönyöket és fehérneműket egy ügyes budapesti varrónő.

Építkezési rajzok készítése és irások másolása olesó úrban elvállaltatik.

Zeneoktatást ad egy magyar és németajku tiroli ezitera tanító és tanítónő.

Tudakozódhatni:

Vörös L. urnál Miskolczon,
Nagyfábián-utca 10. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét a **Vay-ut 7. szám** alatt, a volt Moskovics-gépgyárral szemben, **ezelőtt két évvel nyitott és jelenleg ujjonnan berendezett**

sirkőüzletemre

felhívni, a melyet több külföldi gyárossal történt szerződésem folytán sikerült első rangúvá emelnem.

Külföldi köveim a következők: **Fekete és szürke gránit, sléziai fehér, fekete és szürke márvány, norvégiai kék Labrador, svéd fekete 1-ső, 2-od és 3-ad osztályú kövek** stb. stb.

Az igen tisztelt építész és építető urak figyelmébe pedig különösen bátorkodom ajánlani **kölépcsőimet**, a melyek gránitból, hosszában recézve, **folyóméterenként 6 frtért kaphatók.**

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok
kiváló tisztelettel:

Simon Frigyes.

Menyasszonyi kelengyék 100—1000 frtig.

CSODA-ÜZLET.

Úgy nevezik, a kik eddig meglátogatták **amerikai áruházamat**, mert meggyőződtek a **hallatlan olesó** árról, melylyel előnyös üzleti összeköttetésem következtében birok és ennek folytán bármely nagyvárosi céggel versenyezhetek.

Olesó áron csakis üzletemben lehet vásárolni.

Raktáron levő és alant felsorolt cikkeimet van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani; nevezetesen: **vaszon ruhakelmék, asztal- és futó-szőnyegek, női, férfi, valamint gyermek-fehérnemű raktáromat, nap- és esernyőket, kész leány- és fiúöltönyöket, kész nőiblousokat, nőiszabó kellékeket** és minden a divatáru szakmába vágó cikkeket.

A n. é. közönség eddigi b. pártfogását megköszönve, azt továbbra is kérve, magamat jóindulatába ajánlva, vagyok
kiváló tisztelettel:

Braunfeld Zsigmond.

Elvem: szolid és udvarias kiszolgálás által jövőm biztosítása.

Üzlet beszüntetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy 28 év óta az itteni piacon fennálló **vaszon- és női divatárú-üzletemet** f. évi október hó végén

m e g s z ü n t e t e m,

minélfogva a raktáron levő összes árúk bámulatos olesó árakon adatnak el.

Amennyiben a kedvező alkalom már csak igen rövid ideig tart, tisztelettel kérem a n. é. vásárló közönséget cikkeimbem szükségletét minél előbb fedezni, mert ilyen előnyös bevásárlási forrás nem mindig kínálkozik.

Uj vállalatomról későbbem lesz szerencsém a n. é. közönséget értesíteni.

Tisztelettel:

FRIEDMAN HERMAN

Miskolczon, a színház épületben.

M. HALOVITS-féle

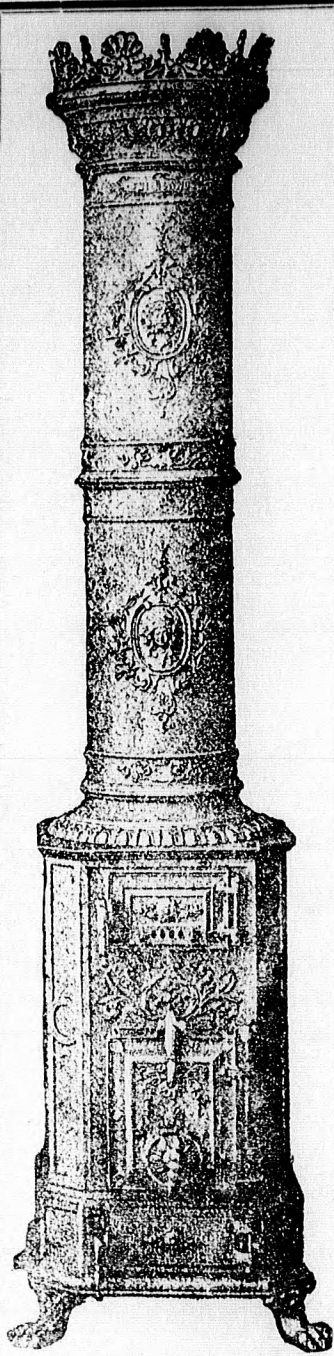
Harmat-Crème

Arczszépítő kenőcs

- A Harmat-Crème a legjobb arczszépítő s később-
ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré
teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem
tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatásu.
- A Harmat-Crème nappal is használható, miután
nem zsiroz s a poudert jól állja.
- A Harmat Crème nem teszi fényessé az arczot
s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Crème kiváló jó hatásu mindennemű
bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-
atkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta
arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu
arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza,
darabonként 35 kr.
- Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-
szerésznél Debreczenben.

Miskolczon kapható:

BARUCH GYULA úr gyógyszer-tárában.

Van szerencsém a t. építész és épít-
tető urak szives figyelmét felhívni üzle-
temben kapható nagy választéku valódi

friedlandi öntött vas-
és zománczolt tűzálló
betétes kályhákra,

melyeknek gondos felállítása **saját
felügyeletem alatt történik,**
azok jóságáért szavatosságot vállalok.

Ajánlom továbbá **dúsan felsze-
relt vasraktáramat,** különösen
épületvasalásaimat a legol-
csóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Pigay Imre,

vaskereskedő

a Forgóhídnál.**KOHN LAJOS VASKERESKEDÉSE**

„Vulkán takaréktűzhely“ és lakatosárú gyára Miskolcz.

ÜZLET és IRODA:

SZÉCHENYI-UTCZA 138.

TELEFON.

GYÁR és RAKTÁR:

VARGASZÖG 11—12.

TELEFON.

Ajánlja első minőségű anyagból készült

takaréktűzhelyeit,

különösen pedig az osztrák-magyar monarchiában szabadalmazott
s igen czélszerűeknek bizonyult s közkedveltségnek örvendő

Vulkán takaréktűzhelyeit.

Elvállal továbbá rajz vagy előírás szerinti kivitelben **kapu-
kat, rácsokat, kerítéseket** s minden e szakmába vágó munkákat

Megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek.

